

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

מסעי (חלק יג — שיחה ב)

יוצא-לאור למחזור הראשון מלימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת מטות-מסעי, כ"כו תמוז, ה'תש"פ (ג)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים לבריאה

שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

מסעי ב

(ב) מהי האריכות וכפל הלשון בפירושו: „לפי שהרבה מצות נוהגות בארץ ואין נוהגות בחוצה לארץ .. לומר לך מן הגבולים הללו ולפנים המצות נוהגות? – הו"ל לומר בל"קצרה: „לפי שהרבה מצות נוהגות בארץ הוצרך לכתוב מצרני גבולי רוחותי סביב“.

(ג) מכיון שרש"י בא לפרש הטעם שהוצרך לכתוב גבולות הארץ, הרי מובן שפי"ז זה שייך ונוגע (גם ובעיקר) לתיבת „לגבולותי“ שבסיום הפסוק – ורש"י מעתיק התיבות „זאת הארץ אשר תפול לכם“, שלכאורה אין להם שייכות עיקרית לפירושו, ותיבת „לגבולותי“ דעלה קאי מרומזת ב„וגו“?

ב. אח"כ מעתיק רש"י את התיבות „תפול לכם“ ומפרש: „על שם שנתחלקה בגורל נקראת חלוקה לשון נפילה. ומ"א אומר⁵ ע"י שהפיל הקב"ה שריהם של שבעה⁶ אומות מן השמים וכפתן לפני משה אמר לו ראה אין בהם עוד כח“.

בפשטות כוונתו של רש"י ליישב

ה' אלקי אבותיך לך גו"ל. עקב ט, כג. ראה יא, לא, יב, כט. ובפרשה לפני זה לא נשוב אל בתינו עד התנחל בניי איש נחלתו (מטות לב, יח) – הרי שהי' נוגע גם לבניי דבעבר הירדן מזרחא.

(5) ראה במדרש כאן עה"פ (במדב"ר פכ"ג, ו. תנחומא ד). ולשון המדרש כמו שהוא בפרש"י הובא גם ברבינו בחיי כאן.

(6) בכל הדפוסים שראיתי „ע"ל לבד דפוס ראשון ושני וברש"י כתיי"ש, שבעה“. וכן הובא ברבנו בחיי. ואולי הי' כתובה רק התחלת התיבה ובקו הסיום על אות האחרונה והשלימה המעתיק כפי דעתו.

א. על הפסוקי „צו את בני ישראל ואמרת אליהם גו' זאת הארץ אשר תפול לכם בנחלה ארץ כנען לגבולותי“, מפרש רש"י – לאחר שמעתיק את התיבות „זאת הארץ אשר תפול לכם וגו'“ – „לפי שהרבה מצות נוהגות בארץ ואין² נוהגות בחוצה לארץ הוצרך לכתוב מצרני גבולי רוחותי סביב, לומר לך מן הגבולים הללו ולפנים המצות נוהגות“.

וצריך להבין:

(א) מנ"ל לרש"י (אשר פירושו הוא לפי פשוטו של מקרא כידוע) דהטעם ש„הוצרך לכתוב“ גבולי הארץ קודם כיבושה הוא בכדי שידעו בני ישראל לאחור הכיבוש איזהו מקומן של „המצות הנוהגות בארץ“ – הלא בפשטות „הוצרך לכתוב“ גבולי הארץ בנוגע ענין הכיבוש עצמו: לידע³ עד היכן הם הגבולים של נחלתם בארץ כנען שעליהם לכבושה⁴?

(1) פרשתנו לד, ב.

(2) בדפוס ראשון ושני וברש"י כתיי"ש „ואין נוהגות כו“.

(3) עד"ז פי' הרלב"ג כאן.

(4) דאף דלפרש"י אין זה במ"ע (ראה פרשתנו לג, נג), והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה" דלהרמב"ן (שם). ובהשגות לסה"צ מצוה ד' מהוספותיו) „זו מצות עשה היא יצוה אותם שישבו בארץ וירשו אותה .. אבל רש"י פירש והורשתם אותה מיושביי אז וישבתם בה תוכלו להתקיים בה כו"ל. הרי צריכים לדעת המקומות עליהם נצטוו להורישם מיושביהם (וראה אוה"ח כאן).

וראה (הפסוקים שהביא הרמב"ן בהשגות לסה"צ שם) דברים (א, כא) „עלה רש כאשר דבר

לא"י וצריך לכבוש"י ומהו מחוצה לה, הול"ל "זאת נחלתכם בארץ כנען לגבולותי" ותו לא; ומאחר שאומר גם "זאת הארץ) אשר תפול לכם", שמוסיף ענין נתינתה ובאופן של "תפול לכם" – מבלי פעולה מצדכם, כ"א נתינה והפלה ע"י הקב"ה (דבר שאינו נוגע לקביעת הגבולות דכיבוש הארץ), הרי מוכח מזה שכוונתו לעוד איזה ענין בידיעת גבולות א"י השייך לנתינת הארץ ע"י הקב"ה, היינו שהחיוב לדעת גבולות הארץ נוגע (גם) לדבר שענינו כלפי שמים.

נוסף על זה קשה קצת: אם נאמר שהמכוון בהודעת גבולי הארץ הוא רק למען ידעו בני"י חלק הארץ שהם מחוייבים לכבוש וכו' – ה"י צ"ל דיבור זה ליהושע, שכבר נאמר שאין משה מכניס את ישראל לא"י¹⁰, כ"א יהושע¹¹ הוא שהכניס את בני"י לארץ, והוא שכבשה ולו ה"י ראוי לצוות על פרטי גבולות הארץ הנוגעים לכיבושה¹²? היינו שאע"פ שהדיבור – ככל הדברות – ה"י צריך להיות למשה¹³ – הול"ל לומר, "צו את יהוה-שע" (בכדי שידע הגבולות דהכבוש

הלשון "תפול לכם": איך מתאים לומר "נפילה" בשייכות לארץ? ומתרתך "על שם שנתחלקה בגורל נקראת .. ל' נפילה".

וצריך להבין:

(א) לפרש"י "הארץ אשר תפול לכם" היינו שנתחלקה ע"י (הפלת) גורל – דבר שלא הוזכר בכתוב זה, הלא יש לפרשו כפשוטו: "זאת הארץ אשר תפול לכם" שהארץ – ארץ כנען תפול בידכם (ברשותכם), ובסגנון זה הרי מתאימה ל' "נפילה" גם בשייכות לארץ⁸.

(ב) למה מביא רש"י פירוש שני ממ"א (שאינו זה אלא במקום שלפי הראשון יש קושיא ואי-הכנה – ובפרט שפירושו השני ממ"א הוא רחוק לכאן מדרך הפשט): איזה פרט מובן יותר לפי המ"א שאינו מובן לפי פי' הראשון "ע"ש שנתחלקה בגורל וכו'?"

ג. והביאור בכ"ז:

באם הכוונה ב"וידבר ה' גו' צו את בני"י גו' זאת הארץ .. לגבולותי" היתה רק בכדי שבני"י ידעו מה שייך

(7) כמו: ונפילתי ביד הערלים (שופטים טו, יח) ועוד.

(8) ראה פרש"י לך (יב, ו) "שבחלקו של שם נפלה כשחלק נח את הארץ". ובפרט דגם לפרש"י – שנאמר ל' נפילה ע"ש שנתחלקה בגורל, אין הכוונה שרק על הגורל נאמר כאן "תפול" – שאז ה"י צ"ל "יפול" – כ"א של' נפילה קאי (גם) על (חלוקת) הארץ שנופלת לרשותכם (ע"פ הגורל) כלשון הכתוב, וזאת הארץ אשר תפול לכם גו'" (ראה באר מים חיים בפרש"י). וראה גם רבנו בחיי כאן: "נקראת חלוקת הארץ נפילה ע"ש שנתחלקה בגורל .. וזה שהזכיר נפילה ל' הפלת גורל".

(9) ואם ישנו איזה ענין בהודעת גבולות א"י כשלעצמה (ולא בשביל לידע מה לכבוש כו') למה לא הודיע פרטי הגבול לאברהם אבינו בברית בין הבתרים (לך טו, יח ואילך). או כאשר אמר לו (שם יג, יז) "קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה".

(10) חקת כ, יב.

(11) פינתס כז, יח ואילך.

(12) ראה יהושע א, ד. אבל לא הוזכרו פרטי גבולות הארץ כמו שנפרטו כאן.

(13) ראה פרש"י ר"פ ויקרא.

ד. אמנם עדיין צריך להבין: הרי גם ארץ עבר הירדן כבשוה בני ונעשית ארץ בני, וכמפורש כבר¹⁷ דעבר הירדן היא „נחלתנו אלינו” (של בני גד וראובן) כמו שאר „בני איש נחלתו מעבר לירדן והלאה”, וא”כ הרי גם גבולות צריכים להיות ברורים¹⁸ בכדי לקיים שם מצות הנוהגות בארץ של שבטי ישראל¹⁹?

ולכן מוסיף רש”י ומדגיש „לפי שהרבה מצות נוהגות בארץ) ואין נוהגות בחוצה לארץ .. לומר לך מן הגבולות הללו ולפנים המצות נוהגות”, ר”ל, שעפ”י פש”מ אין המצות נוהגות אלא בפנים מן הגבולות הללו של ארץ ישראל, אבל לא מחוצה להם, היינו גם לא בעבר הירדן²⁰.

ו(כו) – ולמה נצטווה משה¹⁴ „צו את בני ואמרת אליהם וגו’”, מאחר שאי”ז דבר המסור ליד כאו”א מישראל¹⁵.

ולכן מפרש רש”י, דמה ש”הוצרך לכתוב מצרני גבולי רוחותי סביב” (היינו פרטי גבולות הארץ) הוא „לפי שהרבה מצות נוהגות בארץ”, ולכן על כל אחד מבני לדעת גבולותי עד היכן מקום חיובן.

ועפ”ז יומתק שהציווי הי’ ע”י משה דוקא: כשם שכל המצות לפרטיהן¹⁶, גם המצות התלויות בארץ, נאמרו ונמסרו לבני ע”י משה, כמו”כ גם גבולות א”י – פרט ותנאי עקרי בקיום המצות התלויות בארץ – היתה צ”ל ג”כ ע”י משה דוקא.

ומעתה יובן למה לא העתיק רש”י גם תיבת „לגבולותי” כנ”ל – בהיות שעיקר פירושו הוא לדייק ש”הוצרך לכתוב מצרני גבולי רוחותי” (לא רק בשביל הכיבוש עצמו, אלא בעיקר) בשביל המצות ה”נוהגות בארץ”, כנ”ל, וההכרח לפירושו זה בא דוקא מן התיבות „זאת הארץ אשר תפול לכם”, כנ”ל.

(17) מטות לב, יח”ט. וראה ג”כ דברים ג, יח. ושם (ג, כ) וירשו גם הם.

(18) ראה דברים ג, יב”י, דמבאר מה ש”נתתי” להשבטים אבל אינו מצייין פרטי הגבול כמו שנפרט כאן „מצרני גבולי רוחותי סביב” של א”י.

(19) וגם בפשוטו של מקרא שייך „עבר הירדן” למצות ד”הארץ”, דהרי השש ערי מקלט היו ג’ בא”י ג’ בעבר הירדן, ועוד שקוללות ביחד דוקא (פרש”י פרשתנו לה, יג). (20) ראה פרש”י לך (טו, כ. פרש”י דברים ג, יג) דארץ עוג ניתן לאברהם. אבל מ”מ המצות נוהגות רק בזאת הארץ אשר תפול לכם בנחלה ארץ כנען לגבולותי” ולא בעבר הירדן (וראה אוה”ח מטות לב, ז. דברים ב, כ. ג, יג).

[וגם מקום שכבשו בני אחר כיבוש כל א”י שבספרי א”י (עה”פ) (עקב יא, כד) „כל המקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם יהי גוי” ש”המצות נוהגות שם” (א) לא הובא זה בפרש”י בפ’ עקב. (ב) גם בפרש”י ביהושע (א, ג) שהביא הדרשה עה”פ „כל מקום גוי” מספרי הנ”ל

(14) וכמו בכיבוש ארץ סיחון ועוג (שבעבר הירדן) – נחלת בני גד ובני ראובן – שלא מצינו בתורה (בס”פ חקת) שהודיעם פרטי הגבול לידע מה לכבוש.

וא”א לומר שהטעם לזה הוא מפני שכבשו כל השטח שבעבר הירדן, כי הרי מפורש (מטות לב, יז) „וישב טפנו בערי המבצר מפני ישבי הארץ”.

(15) ולכל היותר, שייך לשרי הצבא או לאנשי המלחמה היוצאים בצבא אבל לא לכל בני.

(16) ראה פרש”י ר”פ בהר.

ולא אמר בל', אשר תקום לכם" וע"ד מש"נ ויקם שדה עפרון²¹.

(דבשלמא אם היינו מפרשים שהטעם שהוצרך לכתוב גבולות הארץ הוא רק למען דעת עד היכן לכבוש (וכיו"ב), ה"י אפשר לפרש, זאת הארץ אשר תפול לכם" – תפול לרשותכם, אבל מכיון שא"א לפרש ככה, כנ"ל, אלא שהטעם הוא, "לומר לך" מקומו של קיום המצות התלויות בארץ, הרי עפ"ז הפי' ד, זאת הארץ אשר תפול לכם" הוא שתפול (ותנתן) לכם מאת הקב"ה, שלכן היא מקום מיוחד למצות שאין נוהגות מחוצה לה – הרי א"מ כנ"ל: למה נקט קרא ל' נפילה שהיא היפך קימה ועלי"?)

וליישב קושיא זו מפרש רש"י שהלשון "תפול לכם" הוא "ע"ש שנתחלקה בגורל נקראת חלוקה ל' נפילה", היינו ש"תפול" אינו מדבר בכללות הארץ, כ"א בחלוקתה (לשבטים) שרק זה (ולא הכיבוש) ה"י ע"י גורל, וע"ש שהחלוקה היתה ע"י הפלת הגורל, נקראת חלוקה לשון נפילה"²².

אך עפ"י קשה²³, דהרי אין המדובר

ה. עפ"י כהנ"ל יובן מה שממשיך רש"י בפירושו על "תפול לכם, ומפרש – על שם שנתחלקה בגורל נקראת חלוקה לשון נפילה":

לפי המבואר בפרש"י דלעיל, שהטעם שהוצרך לכתוב גבולי הארץ הוא בכדי "לומר לך מן הגבולות הללו ולפנים המצות נוהגות"; ושההכרח לפרש כן הוא לשון הכתוב "הארץ אשר תפול לכם", שמשמעה שהיא נתונה לכם מהקב"ה, ולכן מחוייבים בה בכמה מצות שאינן נוהגות מחוצה לארץ כנ"ל – א"כ אינו מובן למה תפסה התורה בל' "תפול", (שתוכנה נפילה וגרעיותא – בפשוטה כמשמעה)

מסיים רק "יהי קדש ויהי שלכם" ולא "המצות נוהגות שם"

וראה ע"ד ההלכה בפרש"י סנהדרין יא, ב ד"ה על שתיים. פרש"י מנחות פג, ב ד"ה כל הארצות (דמביאין עומר מעבר הירדן). וראה גם פרש"י פסחים נב, ב. פרש"י כתובות קי, א ד"ה שלש ארצות. ועוד (דעבר הירדן נק' א"י). ושקוט"ב ככ"ז בארוכה בתשב"ץ ח"ג סי' קצח. כפתור ופרח פ"י (פמ"ח). ברכי יוסף או"ח סי' תפט סק"ד. ועי' ברכי יוסף (שם). ועד"ז כתב בסדרי טהרות (להרה"ג כ"י מראדזין) בכלים פ"א מ"ו) בסופו, דמסיק (ע"פ הכפ"פ) דמ"ש רש"י "עבר הירדן" במקומות הנ"ל אין הכוונה לארץ סיחון ועוג, כ"א היא חלק "מערבה מגוף א"י ממש". ולדעת רש"י עבר הירדן ממש (היינו ארץ סיחון ועוג) נקרא חו"ל בערך א"י ואין מביאין ממנה עומר ובכורים ושתי הלחם. עיי"ש. וראה אוצר הספרי (להגר"מ זעמבא) בריש ספרי זוטא (ע' כט ואילך). וראה צפע"נ כלאים פ"א צד 5 ע"א (הובא במפענח צפונות ע' קנב) דעבר הירדן, יצא מכלל חוץ לארץ ולכלל א"י לא בא". ובמכתבי תורה מכתב יד (הובא במפענח צפונות שם) ד"הוה רק גדר דין ולא קדושת א"י עצמה".

(21) ח"ש כג, יז.

(22) ומתאים עם משנת" בפרש"י הקודם, שכוונת הכתוב ב, זאת הארץ אשר תפול לכם" היא בשייכות לענין נתינתה מאת הקב"ה, שמצד זה היא מקום הנוהג בה מצות וכו' כי "הגורל ה"י ע"פ רה"ק", הלכך נאמר ע"פ ה"י (פרש"י פינחס כו, נד. נו. וראה ספורנו כאן). ועד"ז הוא לפי פי' ה"מ"א", שהפיל הקב"ה כו".

(23) וגם קשה: דאם מצד חלוקת א"י בגורל נאמר ל' נפילה, הול"ל ה' תפול במקום שמפרש (פינחס כו, נה), אך בגולל יחלק את

שעפ"ז מיושבת הל' „תפול” גם בנוגע לכללות הארץ²⁷.

ולאידך גיסא, אין פי' זה השני מספיק, להיותו רחוק מפשט הכתובים ורק „אגדה”, כי אין רמז לכל ענין זה בפשטות הפסוק. נוסף לזה שדוחק גדול לפרש כן „תפול”: א) עפ"י מדרש האגדה קאי תפול על השר ולא על הארץ – וע"פ פשט"מ קאי „תפול לכס” על „זאת הארץ”. ב) בהפסוק נאמר „תפול” ל' עתיד, ובמדרש אגדה מפרש „שהפיל” בעבר²⁸.

ולכן מביא רש"י פי' הא' – ואדרבא לראשונה, כי הוא העיקר.

ו. מ"ינה של תורה” שבפרש"י זה:

„ארץ” קאי על כנסת ישראל²⁹, וזאת הארץ אשר תפול לכס” קאי על ירידת הנשמה למטה, שירידה זו – מכיון שאינה בסדר והדרגה כ"א מאיגרא רמה לבירא עמיקתא – היא כמו נפילה.

ומרמז רש"י „לפי שהרבה מצות נוהגות בארץ כו' מן הגבולים הללו ולפנים המצות נוהגות” – הכוונה בירידה ונפילה זו היא בכדי לקיים מצות מעשיות שהם „תלויות בארץ”

(27) ראה דפוס ראשון דמסיים (בפי' המ"א) „לכך כתב לשון נפילה”.

(28) אבל זה שבכתוב נאמר „תפול לכס (לכנ"י)” וע"פ המ"א „כפתן לפני משה” אינו קושיא, כי כבר פרש"י (חקת כא, כא) „משה הוא ישראל וישראל הם משה לומר לך ששני הדור הוא ככל הדור”.

(29) תו"א א, ג. ובכ"מ.

בתחלת פרשה זו בחלוקתה של הארץ לכל שבט²⁴, כ"א על כבוש ארץ כנען כולה, שהיא נחלת כל ישראל (והגבולות הם שבין כללות א"י וחור"ל), וא"כ איך אפשר לומר שהמכוון ב„תפול (הארץ) לכס” (לכל ישראל) הוא לחלוקת הארץ לכל שבט בפ"ע עפ"י הגורל²⁵? ועוד ועיקר: הול"ל „אשר תעלה לכס” שהוא ג"כ ל' בגורל ואדרבא: א) דוקא ל' זה כבר למדנו (בגורל דיוהכ"פ). ב) כאן מדובר בקביעת החלוקה ע"י הגורל (וכמש"נ על פי הגורל תחלק גו') וזהו בעליתו ולא בעת שמפילים הגורל. וכבר פרש"י בנדו"ד²⁶: והגורל כו' שבט פלוני עולה תחום פלוני עולה עמו. – בכדי להורות ג"כ על הקימה והעילוי הנעשה בהארץ^{26*}?

ולכן מביא רש"י פי' ממדרש אגדה ש„ע"י שהפיל הקב"ה שריהם של שבעה אומות וכפתן לפני משה וכו'”

הארץ”, ולא כאן דלא נזכר „גורל” כלל. (24) שעד"ז מדובר בפי' פנחס שם. ובפרשתנו (פסוקים לפני"ז (לג, נד) ובכמה פסוקים לאח"ז (לד, יג)).

(25) אך מ"מ מביאו כאן רש"י בפשוטו של מקרא (ואינו כותב שאינו מתיישב ע"ד הפשט), כי מכיון שפי' שמה שנכתבו הגבולות הוא לידע המקום שבו נוהגות המצות – הרי כו"כ מהמצות הנוהגות בארץ הוא דוקא לאחרי ירושה וחלוקה (שעפ"י הגורל), ראה פרש"י שלח טו, ית. פרש"י ר"פ תבוא.

(26) פנחס כו, נד.

(26*) והרי לכללות הארץ הייתה קימה ועלי'.

ומ"מ אין פי' זה מושלל לגמרי (שלכן מביאו רש"י ובתור פי' ראשון), כיון שע"י הפלת הגורל שע"י נחלקה לשבטים נפל כל חלק משייכותו לכל בני' – לשייכות לשבט א' בלבד.

הבאה מבחי' „גורל" שבנשמה – היינו עצם הנשמה³⁶.

וממשיך רש"י „ומ"א אומר ע"י שהפיל הקב"ה שריהם .. וכפתן לפני משה כו"ל, והיינו: א) שע"י קיום המצות בארץ ב) ושעבודתו היא למע' מטו"ד (שמאירה אצלו בחי' „גורל" שבנשמה), הנה הקב"ה מפיל וכופת [לפני בחי' משה שבכאו"א³⁷] את כל המונעים ומעכבים,

ואז בנקל יוכל לכבוש הארץ ולעשות לו ית' דירה בתחתונים, שאז כל העולם כולו יהי' בדוגמת א"י ש„עיני ה"א בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"³⁸, וכמחז"ל עתידה א"י שתתפשט בכל העולם כולו³⁹.

(משיחות ש"פ מטו"מ תשכ"ו, תשל"ג)

הנשמה אע"פ שמוציאה .. אהבה ויראה הגלויים להתלבש בגוף ונה"ב הנה עי"ז יש לה יתרון בבחי' רעו"ד כו'. עיי"ש, ובהגות להמאמר באוה"ת וישב (רנד, ב ואילך).

36 ראה בהנסמן במפתח ענינים בתו"א ערך „גורל". וראה ד"ה אך בגורל יחלק את הארץ – אוה"ת פינתס (ע' אינט ואילך). סה"מ תרכ"ו. ד"ה אשרנו תרצ"ו פ"ד"ה (סה"מ קונטרסים ח"ב) ע' שסז ואילך.

37 תניא פמ"ב.

38 עקב יא, יב.

39 ראה יל"ש ישע"י רמז תקג. נתבאר

בלקו"ת פרשתנו פט, ב ואילך.

ואפשרות דוקא בתוך „הגבולים" של הארץ הלזו הגשמית³⁰.

וע"י שהנשמה יורדת למטה ומקיימת את המצות מעשיות, הרי נוסף ע"ז שהיא משלימה את כוונת ירידתה לתקן את הגוף ונה"ב³¹, הנה מצד המעלה שבמצות מעשיות (מצד עצמם)³², היא מתעלית בעילוי עצום – יותר מכמו שהיתה קודם ירידתה³³.

אך עפ"ז צריך להבין: מכיון שע"י קיום המצות למטה נעשה עלי' בהנשמה, א"כ למה נא' „תפול לכם" לשון נפילה?

ומפרש רש"י „על שם שנתחלקה הארץ בגורל נקי' חלוקה לשון נפילה", שבזה נרמז: ע"י ירידת הנשמה למטה בגוף ונה"ב, שאהבה ויראה שבנשמה הם בבחי' נפילה לגבי גילוי אהבה ויראה שהי' לה להנשמה טרם ירידתה למטה³⁴, הנה דוקא ע"י נפילה זו מגיעה³⁵ לעבודה שלמע' מטו"ד

30 וזה מתאים גם עם ענין „הארץ אשר תפול לכם" כפשוטו – שהרי ענין הכניסה לא"י הוא בשביל קיום המצות במעשה דוקא (ראה לקו"ת ר"פ שלח. שם לח, ב. ובכ"מ).

31 ראה תניא פל"ז (מת, ב).

32 ראה אגה"ק סו"ס כ'.

33 לקו"ת בהר מב, ב. ובכ"מ.

34 ראה תניא פל"ז (מת, סע"א).

35 ראה עד"ז תו"א ר"פ וישב (כו, א):

LIKKUTEI SICHOT

Copyright © 2020

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com